Algemene Beschouwingen VVD Beekdaelen – Begroting 2027

Voorzitter, leden van de raad, geacht college en aanwezigen,

Voor ons ligt een begroting die uitvoering geeft aan het coalitieakkoord. Tegelijkertijd laat deze zien dat verstandig financieel beleid noodzakelijk blijft. Het ravijnjaar is immers niet verdwenen, maar slechts doorgeschoven naar 2028.

Allereerst spreken wij onze waardering uit voor wethouder Janssen en de betrokken ambtenaren. Opnieuw ligt er een sluitende begroting met een sluitende meerjarenraming. Dat is in deze financieel uitdagende tijden allesbehalve vanzelfsprekend.

De VVD hecht veel waarde aan burgerparticipatie. Daarom zijn wij positief over de komst van een digitaal participatieplatform. Wij vragen het college om toe te lichten hoe dit breder kan worden ingezet bij voorbereiding, ontwikkeling en evaluatie van beleid? Tevens horen wij graag hoe minder digitaal vaardige inwoners hierbij worden betrokken?

Ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit verdient onze steun. Deze vorm van criminaliteit tast de veiligheid en leefbaarheid van onze dorpen aan en vraagt om een blijvende gezamenlijke aanpak ook binnen Parkstad.

De dorpscoördinatoren vervullen een belangrijke verbindende rol binnen onze kernen. Wij horen echter graag welke concrete noodzaak ten grondslag ligt aan de uitbreiding naar drie dorpscoördinatoren, mede omdat eerder een evaluatie was aangekondigd alvorens wij over zouden gaan tot verdere uitbreiding?

Verenigingen, evenementen en culturele activiteiten zijn onmisbaar voor de leefbaarheid van onze dorpen. Dat geldt ook voor ons erfgoed. Daarom vinden wij het belangrijk dat monumentale gebouwen goed behouden blijven voor toekomstige generaties.

Wij zijn tevens verheugd dat onderzoek wordt gedaan naar het onderhoud van gemeentelijke en parochiële begraafplaatsen. Het huidige onderhoudsniveau laat op sommige locaties te wensen over, dat getuigt niet van respect naar onze dierbaren. Wij hopen dat de benodigde verbeteringen daadwerkelijk worden gerealiseerd zodat grafmonumenten weer zichtbaar worden.

Wij zijn verheugd dat het Nuinhofhuisje op ondersteuning kan blijven rekenen. Dit bewonersinitiatief heeft zijn maatschappelijke waarde inmiddels ruimschoots bewezen.

Het biedt ontmoeting, versterkt de leefbaarheid en bevordert de saamhorigheid binnen de kern.

Als oppositie zouden wij op onderdelen wellicht andere keuzes maken. Vandaag gaat het echter niet om het herschrijven van de begroting, maar om een constructieve beoordeling ervan.

Wij moeten oog houden voor inwoners die financieel of sociaal moeite hebben om het hoofd boven water te houden. Energiearmoede blijft daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Ook regionale samenwerking blijft belangrijk. Wij vragen het college hoe het belang van de bijdrage aan de Stichting Samenwerking Zuid-Limburg beter aan inwoners en wellicht ook aan de raad kan worden uitgelegd? Wat is nut en noodzaak hiervan?

Daarnaast hebben wij enkele algemene opmerkingen.

Raadsvoorstellen en begrotingsstukken bevatten steeds vaker afkortingen en begrippen die voor inwoners en soms zelfs raadsleden lastig te begrijpen zijn. Transparantie begint bij begrijpelijke taal.

Verder kan iedere euro maar één keer worden uitgegeven. Daarom hebben wij vragen bij de kandidatuur van Parkstad Heerlen voor de titel Europese Culturele Hoofdstad. Welke kosten zijn hiermee gemoeid en welke risico's lopen wij als deze titel niet wordt toegekend?

Hybride werken is niet meer weg te denken. Medewerkers moeten daarom ook thuis over een veilige en ergonomische werkplek kunnen beschikken.

Investeringen in wegen, verkeer, groen en openbare ruimte zijn noodzakelijk. Toch lijkt het soms alsof achterstanden steeds opnieuw moeten worden weggewerkt en onze meerjareninvestering het z.g.n. MIP telkens weer opnieuw moet worden bijgesteld. Heeft het college voldoende grip op deze opgaven?

Ook de vele PM-posten in de begroting baren ons zorgen. In hoeverre zijn de gepresenteerde financiële resultaten realistisch als een deel van de toekomstige verplichtingen nog onbekend zijn?

Daarnaast vernemen wij graag waarom het onderzoek naar de uitvoering van de Participatiewet door ISD Kompas nog altijd loopt en wanneer we de resultaten kunnen verwachten. De opdracht loopt al sinds april 2025?

Hoe staat het met de aangekochte grond in Gangelt en welke rol speelt deze in onze energietransitie? Liggen wij nog op koers om in 2040 energieneutraal te zijn?

Ook horen wij graag hoe het staat met onze bedrijventerreinen. Welke maatregelen worden genomen om leegstand tegen te gaan en economische vitaliteit te behouden?

Wij hopen dat de herontwikkeling van de Nuinhofwijk voortvarend wordt voortgezet, zodat bewoners snel duidelijkheid en perspectief krijgen.

Verder vragen wij aandacht voor de beantwoording van artikel 32-vragen. Regelmatig constateren wij dat antwoorden onvoldoende concreet ingaan op de gestelde vragen.

Ook de ontwikkelingen binnen de jeugdhulp blijven onze aandacht vragen. Wij horen graag van de portefeuillehouder hoe de situatie zich ontwikkelt en wat dit betekent voor de gemeentelijke financiën?

Daarnaast vragen wij aandacht voor de uitvoering van de Wet taaleis. Wordt hier binnen onze gemeente actief op toegezien (de wet biedt hier n.l. mogelijkheden toe) en welke maatregelen worden genomen wanneer niet aan deze verplichting wordt voldaan?

Op de toezeggingenlijst staan punten vanaf 2020. Wij verzoeken het college deze lijst kritisch te beoordelen en zorg te dragen voor afhandeling.

Als VVD dienen wij vandaag twee moties in over regeldruk en informatievoorziening in noodsituaties. Daarnaast dienen wij een amendement in om de aanvullende inflatiecorrectie van 3,3% op de OZB te schrappen. Afhankelijk van de beantwoording houden wij daarnaast nog twee moties achter de hand over de Wet taaleis en de bredere inzet van het digitale participatieplatform.

Voorzitter,

De VVD ziet in deze begroting veel positieve ontwikkelingen en waardeert de inspanningen die zijn geleverd om tot een sluitend meerjarenperspectief te komen. Tegelijkertijd blijven wij kritisch op investeringen, risico's en uitvoerbaarheid. Vanuit die constructief-kritische houding hebben wij ook deze begroting beoordeeld.

Namens de VVD,

Dank u wel.